Český horský pes-rozbor standardu
FCI skupina: Non FCI

Rozbor standardu má být nápomocen správně posoudit a popsat českého horského psa především pro rozhodčí exteriéru, ale také pro širokou veřejnost. Rozhodčí exteriéru standard plemene bez pochyby znají, ale jelikož se toto plemeno stále řadí mezi národní, neuznané FCI a málopočetné, na většině výstav nemá posuzovatel možnost porovnat větší počet jedinců (vyjma speciálních a klubových výstav). Rozbor má pomoci přiblížit, jak má typický představitel tohoto plemene vypadat. Níže popsaný rozbor vychází ze standardu českého horského psa.

typičtí představitelé plemene pes a fena v černobílé a žlutobílé variantě

Formát těla je lehce obdélníkový, případně skoro čtvercový (poměr délky těla : výšce = 10 : 9 až 10: 9,9). To je ideální kompromis mezi stabilitou a pohybem. Hrudník je dostatečně hluboký, ale ne těžký. Vyšší nohy pomáhají v terénu i ve sněhu (hloubka hrudníku : výšce v kohoutku = 1 : 2,5). V současné době jsou u plemene tak hluboké hrudníky, že poměr bývá často pouze 1 : 2. Kratší nohy, kde poměr hrudníku ku výšce v kohoutku nedosahuje ani 1:2 již ovšem musí být brány jako výrazná vada. Konstituce je pevná, ale bez známek hrubosti nebo „měkkosti“. Pes má působit suchým, zdravým dojmem. Hlava má správně dlouhou tlamu, aby nebyla ani vlkoidní, ani molosoidní.

Už při vstupu do kruhu by měl pes působit:

● proporčně vyvážený, kompaktní, nasvalený, klidný a sebevědomý

Pozor na:

● příliš těžké, hrubé jedince

● naopak lehké, úzké, „vlkoidní“ typy

● známky lymfatičnosti, měkkosti nebo uvolněnosti

Na první pohled musí být vidět rozdíl mezi psem a fenou. Pes musí mít vždy samčí výraz.

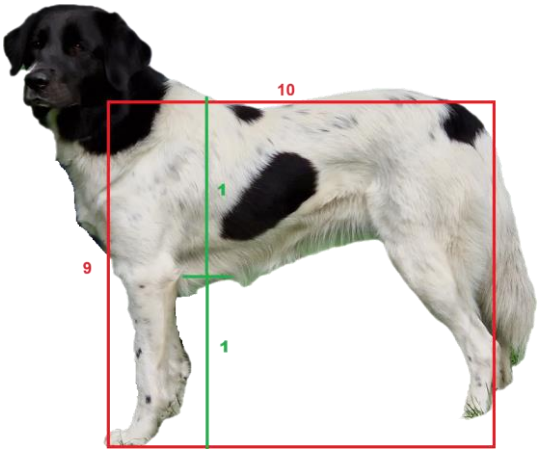

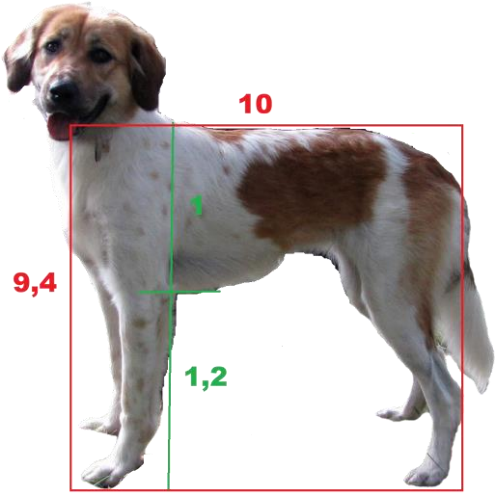

Časté chyby:

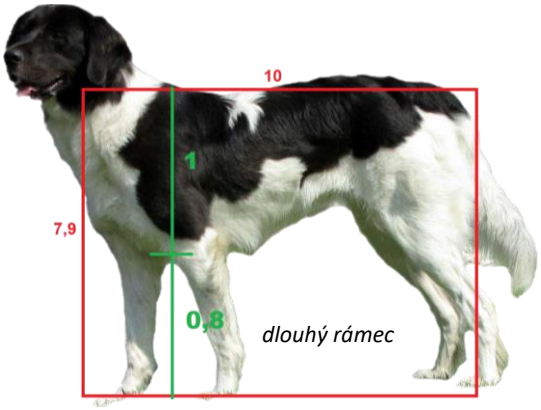
- příliš dlouhý hřbet
- krátké končetiny
- vysokonohý, ale úzký pes bez hloubky hrudníku

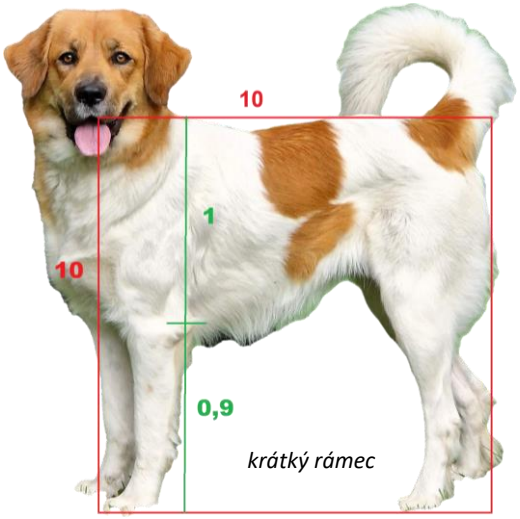
správný rámec - lehký obdélník:

chybné rámce:

Hlava

Hlava má být v harmonii s tělem. Ne příliš masivní, ale ani lehká. Na první pohled má být jasné pohlaví jedince. Pes má hlavu mohutnější, fena jemnější, ale stále robustní. Výraz je klidný, vyrovnaný, žádná ostrost ani nervozita.

Mozkovna

Mozkovna je poměrně široká, ale ne kulatá. Délka vždy lehce převažuje nad šířkou, takže hlava nepůsobí jako „koule“. Temeno je spíš ploché, jen lehce vyklenuté, žádný výrazný oblouk.

Důležitým detailem jsou linie temene a nosního hřbetu. Ty se rozbíhají, nejsou rovnoběžné. To dodává hlavě typický horský výraz. Poměr délky nosního hřbetu : délce temene = 1:1,2 - 1,4.

Stop je zřetelný, tedy dobře čitelný, ale plynulý. Žádný ostrý zlom, spíš přirozený přechod mezi nosem a čelem.

Hlava je klíčový prvek, který určuje, zda pes "odpovídá typu" a zda má ten správný "výraz" definovaný standardem plemene.

správné ploché temeno hlavy

příliš klenuté temeno tvořící oblouk

Pozor na:

- příliš výrazný, nebo naopak nevýrazný stop
- dlouhý nos
- špičatou, nebo úzkou tlamu - nesmí se od očí k nosní houbě výrazně zužovat

● přehnaně volné pysky

● světlé oči nebo slabou pigmentaci

Obličejová část

Nosní houba
Vždy černá. Jakékoli zesvětlení, či nedobarvení by narušovalo výraz a je vylučující vadou.

Nosní partie
Tlama je jen o něco kratší než lebeční část, takže nepůsobí useknutě. Je spíš tupě zakončená, široká a dostatečně hluboká pro silný chrup. Nosní hřbet má být rovný a široký v celé délce, žádné prohnutí ani špičatost.

Pysky
Silné, ale přiléhavé. Nesmí viset ani tvořit kapsy. Koutky tlamy jsou uzavřené, což podporuje suchý a čistý výraz. Pigmentace má být sytá a rovnoměrná.

Zuby a skus
Zuby mají být velké a silné. Ideální je nůžkový skus, klešťový je ještě přípustný. Důležitý je úplný počet řezáků a funkčních zubů. Velmi často se v populaci objevují rozházené řezáky na spodní čelisti.

Kontrola chrupu je zásadní. Pozor na:

● chybějící zuby nad toleranci a absenci funkčních zubů

● nepravidelný skus

● malé zuby neodpovídající celkové velikosti psa

Oči
Středně velké, oválné, uložené vodorovně. Barva od hnědé po tmavohnědou. Okraje víček musí být dobře pigmentované.

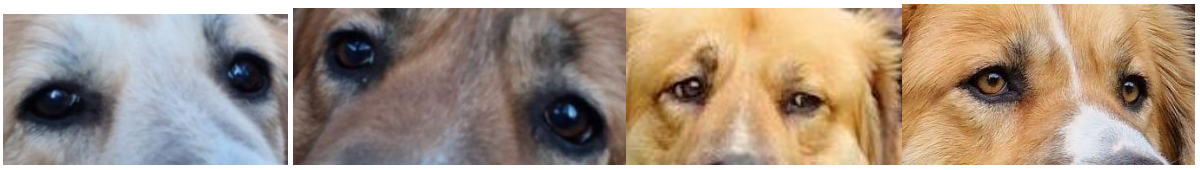
Výraz je mírný, klidný, přátelský. Žádný tvrdý nebo ustrašený pohled.

Pozor na:

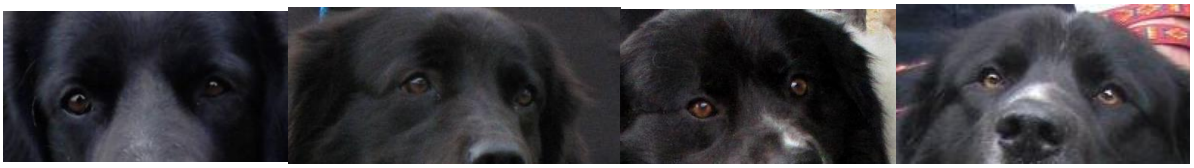
● světlé oko kazící výraz

● bílou mžurku kazící výraz psa

tmavé oko středně hnědé oko světle hnědé oko světlé oko

Uši

Nasazené vysoko a široko od sebe, se širokým úponem. Jsou převislé, trojúhelníkového tvaru a poměrně velké. Když je natáhnete, dosáhnou ke koutkům tlamy. V klidu přiléhají předním okrajem ke skráním, zadní okraj může při vzrušení lehce odstávat, což je typické a žádoucí.

správně nasazené a nesené ucho

Pozor na:

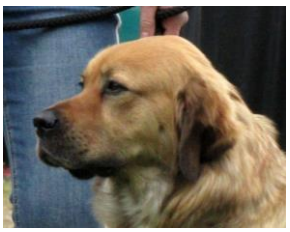
● malé, vysoko nesené „polostoje“

● v afektu odstávající, „trčící“ špatně složené ucho

● nízko nasazené ucho

Krk

Krk je středně dlouhý, silný a dobře osvalený. Nesený šikmo, zhruba v úhlu 45°, takže plynule navazuje na trup. Kůže je silná, ale bez laloku,. Osrstění je velmi husté, což podtrhuje horský charakter a odolnost plemene.

Pozor na:

● krátký krk

Hrudník :

Je oválný, mírně delší s dobře vyvinutým předhrudím, dosahující k loktům. Břicho je mírně vtažené.

Pozor na :

- hrudník kulatý nebo úzký
- hluboký nebo mělký
- volné nebo moc vtažené břicho
- chybějící předhrudí

chybějící předhrudí

volné břicho

Hřbet

Hřbet je pevný, rovný dobře osvalený se zřetelným kohoutkem.

Pozor na:

- prohnutý, měkký nebo kapří hřbet

prohnutý hřbet

Bedra

Bedra jsou krátká a pevná

Pozor na:

- dlouhá bedra
- klenutá bedra

klenutá bedra

Záď :

Záď je zaoblená ve výšce kohoutku, může být lehce přestavěná.

Pozor na:

- rovnou,dlouhou, krátkou záď

- spáditou záď

spáditá záď

Ocas :

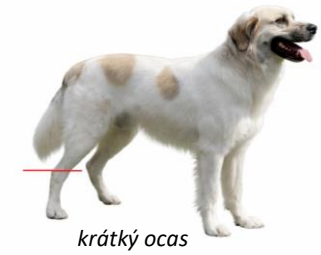
Ocas je nasazený v linii zádě, dobře osrstěný, dosahující k hleznu. V klidu nesený svisle dolů nebo mírně prohnutý. Při pohybu či afektu nesený srpovitě nad linií hřbetu. Mírnou chybou je i výrazná vlajka na ocase.

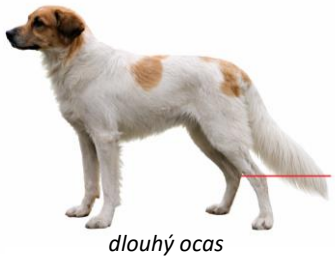
ocas v linii zádě

srpovitě nad linií hřbetu

krátký ocas

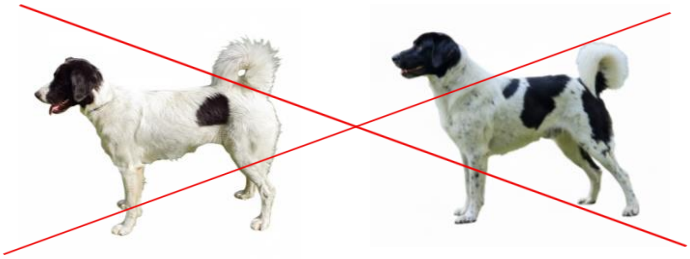
dlouhý ocas

vlajka na ocase

Pozor na:

- vysoko nebo nízko nasazený ocas
- krátký nebo příliš dlouhý ocas
- stočený nad hřbet, kroužkující, přetočený
- háček na konci, zálomek a jakoukoliv jinou deformaci

vysoko nasazený ocas, kroužkující, položený na hřbet

správně nasazený, ale kroužkující ocas

Končetiny + Kostra

ČHP je šlechtěn jako univerzální pracovní plemeno a tak musí být kladen velký důraz na jeho pohyb, obratnost, sílu, vytrvalost, stabilitu. Proto jsou důležité správně vyvinuté končetiny i celá kostra. Ta by měla být silná a pevná, se správně utvářenými klouby, odpovídající celkovému typu psa, nikoli těžká. Vývoj končetin (celé kostry) může být ovlivněn jak geneticky, tak vlivem výživy, nadváhou či podmínkami a prostředím ve kterých se štěně, či mladý jedinec pohybuje. Také přílišná, nebo nevhodná námaha může ovlivnit celkový vývin těla psa.

Vady končetin lze pozorovat v postoji i v pohybu.

K nejčastějším exteriérovým vadám končetin, postoje a pohybu patří:

-sbíhavý, úzký či rozbíhavý postoj

-sbíhavá hlezna

-vytočené tlapky

-vybočené lokty

-měkké záprstí

-málo vydatný pohyb

-nepřiměřeně krátké nohy vůči hloubce hrudníku, či délce těla kazí celkový formát psa.

Hrudní končetiny

Rovné a silné, rovnoběžně a středně daleko od sebe postavené.

Lokty: směřují přesně dozadu.

Záprstí: pružné, ale ne měkké.

Tlapky: oválného tvaru, velké, uzavřené. Prsty silné, klenuté.

Pánevní končetiny

Silné, dobře osvalené. Při pohledu zezadu rovnoběžné a středně daleko od sebe postavené.

Přiměřeně zaúhlené, bez extrémů jedním či druhým směrem.

Nárt: silný, krátký, kolmý.

Tlapky: stejného tvaru jako u hrudních končetin, směřují přesně kupředu. Pátý, popřípadě šestý prst na pánevních končetinách sice není vylučující vadou, nicméně může zásadně ovlivňovat pohyb a proto se doporučuje je odstraňovat co nejdříve po narození (do osmi dnů stáří) operace v pozdějším věku je mnohem náročnějším zákrokem.

Pohyb

Prostorný, vytrvalý, bez známek těžkopádnosti.

Pro ČHP je přirozené se pohybovat takzvaným mimochodem. Nicméně tento druh kroku není možné prezentovat při výstavě, nebo při bonitaci.

Srst

Srst je dlouhá, rovná, hustá a uzavřená, s dobře vyvinutou podsadou. Je přiléhavá, funkční a odolná vůči nepříznivým povětrnostním podmínkám. Na hřbetu dosahuje délky přibližně do 10 cm, na bocích je kratší, na ocase a zadní straně stehen může být mírně delší. Na hlavě, uších a předních stranách končetin je srst kratší a hladká. Spodní partie těla jsou dostatečně osrstěné.

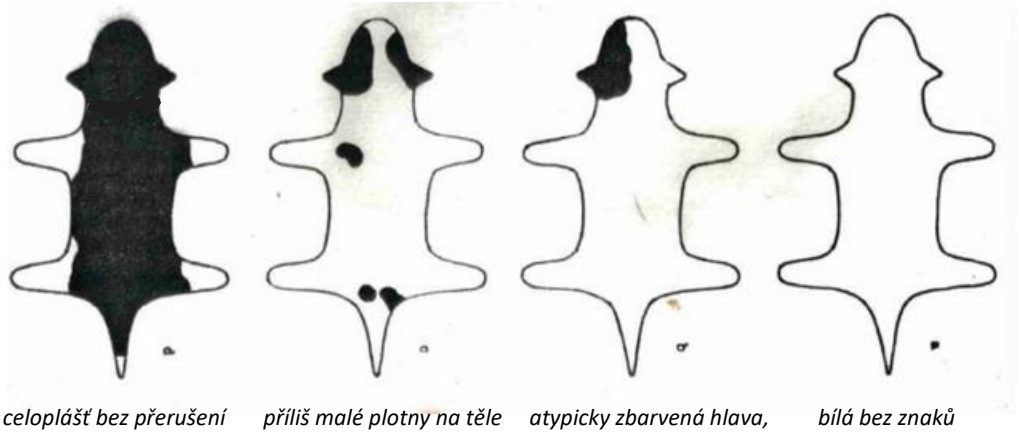
Zbarvení

Je vždy strakaté - barevné plotny na čistě bílém podkladě - nejčastěji černé nebo žluté. Barva ploten není omezena. Na trupu musí být přítomna alespoň jedna barevná plotna. Hlava je zbarvena celá nebo s lysinou. Plášťové zbarvení je méně žádoucí, avšak přípustné, je-li přerušeno bílou barvou. Jedinec s barevnou hlavou bez znaku na těle nebo celoplášť bez přerušení bílou barvou je nejméně žádoucí. Jemné tečkování je tolerováno, pokud nenarušuje celkový vzhled plemene.

Pozor na:

- lysinky - jsou přípustné avšak její rozsah, musí být takový, že srst kolem oka musí být **nesporně** zbarvená, oko musí být **vždy celé** v barevné plotně celé hlavy
- bílé uši

Nestandardní zbarvení

celoplášť bez přerušení *příliš malé plotny na těle* *atypicky zbarvená hlava, chybí znaky na těle* *bílá bez znaků*

Žádoucí zbarvení

Černobílé

Žlutobílé

Méně žádoucí zbarvení

Sobolí

Žíhaná

Plášť s přerušením

Bílá bez znaků

plášť bez přerušení a tečkování

plášť bez přerušení

Nestandartní zbarvení

Krátká srst

Zkadeřená srst

Povaha a temperament

Český horský pes je plemeno vyrovnané, sebevědomé a přátelské. Vyznačuje se živým, ale ovladatelným temperamentem s vysokou pracovní ochotou a odolností.

Lovecký pud má spíše slabší, což z něj dělá dobře ovladatelného psa i ve volném prostoru.

Má přirozený hlídací instinkt, je vnímavý k okolí bez sklonů k přehnané ostrosti či agresivitě. Při správné socializaci je tolerantní k dětem, jiným psům i domácím zvířatům.

Nežádoucí povahové projevy:

přehnaná bázlivost, plachost, bezdůvodná agresivita či ostrost ať už vůči lidem či psům. Nevyrovnané reakce a neovladatelnost